

Bratislava, 31. októbra 2022

Prichádza ochladenie už i tak studenej globálnej ekonomiky

Coface Barometer prináša v treťom kvartáli ďalšie zhoršenie hodnotenia rizika vo viacerých krajinách aj sektoroch ekonomiky. V strednej Európe si zo stredného rizika na vysoké pohoršili poľnohospodárstvo, energetika, papierenský priemysel a už aj retail. Drahý plyn podnikanie ešte sťaží.

Nástup jesene na severnej pologuli prináša okrem zhoršenia počasia aj pochmúrne vyhliadky pre svetovú ekonomiku. Okrem dôsledkov vojny na Ukrajine nepridáva na optimizme sprísňovanie menovej politiky a viaceré obmedzenia čínskeho rastu. „V krátkodobom horizonte sa hospodárstvo dostáva do režimu „stagflácie“, v ktorom koexistuje takmer nulový rast a rýchlo rastúce ceny. Medzitým je čoraz jasnejšia možnosť globálnej recesie. Aj preto spoločnosť Coface reviduje svoje prognózy rastu HDP a hodnotenia jednotlivých krajín a sektorov smerom nadol,“ konštatuje v súvislosti s najnovším Coface Barometrom generálny riaditeľ spoločnosti Coface pre Slovenskú republiku a Česko Ján Čarný.

Zvýšenie rizika

Coface po 19 zhoršeniach prognóz v 2. štvrtroku najnovšie reviduje nadol hodnotenie aj v ďalších ôsmich krajín vrátane Talianska, Dánska, Švajčiarska, Egypta a Čile. „Zníženie 49 sektorových hodnotení poukazuje na zhoršenie podmienok v sektoroch citlivých na hospodársky cyklus, ako sú stavebníctvo, kovovýroba a drevospracujúci priemysel, a to v rôznych geografických oblastiach. V strednej a východnej Európe Coface zhoršila hodnotenia zo stredného na vysoké aj poľnohospodárstvu, energetike, papierenskomu priemyslu a retailu,“ poznamenáva Ján Čarný.

Zima a recesia v Európe

Väčšina rizík, na ktoré Coface upozorňovala už v predchádzajúcich analýzách, sa naplnila: či už je to energetická kríza v Európe, pretrvávajúca inflácia, ako aj agresívne sprísňovanie menovej politiky vo svete. „Aj to viedlo spoločnosť Coface k výraznému zníženiu svojich prognóz svetového rastu na rok 2023: Ten by mal byť nižší ako 2 %, podobne, ako tomu bolo v rokoch 2001, 2008, 2009 a 2020,“ konštatuje Ján Čarný.

Hoci prognózy rastu sú revidované smerom nadol pre všetky regióny sveta, v Európe sa vyhliadky najviac zhoršili, pričom recesia sa túto zimu zdá byť vo všetkých hlavných ekonomikách neodvratiteľná. „Energetická kríza sa prehľbuje, takže sa starý kontinent musí pripraviť na „nariadené“ vytriezvenie,“ upozorňuje Ján Čarný.

Prípadné oživenie v druhej polovici roka, ak by k nemu došlo, by totiž nestačilo na vyrovnanie poklesu aktivity, ktorý cez zimu spôsobí energetická kríza. Po postupnom znižovaní tokov a niekoľkých dočasných prerušeníach sa 31. augusta odstavením plynovodu Nord Stream 1 potvrdil scenár drastického zníženia dodávok ruského plynu do Európy už túto zimu. Incidenty, resp. sabotáž z 26. septembra naznačujú, že je nepravdepodobné, že sa tieto toky obnovia - aspoň nie v blízkej budúcnosti. „Vzhlľadom na eskaláciu konfliktu a rastúcu roztržku medzi Ruskom a západnými krajinami je obnovenie dodávok ruského plynu do Európy v najbližších mesiacoch čoraz menej pravdepodobné, čo znamená, že problémy s dodávkami energie a následné cenové

tlaky budú zrejme pretrvávať počas celého roka 2023,“ konštatuje Ján Čarný.

Desaťnásobne drahší plyn

Hoci ceny plynu klesli z viac ako 300 eur za MWh na konci augusta, stále zostávajú na mimoriadne vysokej úrovni, takmer desaťkrát drahšie ako v zimách pred pandemiou. „Európskym krajinám sa síce podarilo pred zimou dosiahnuť ciele v oblasti skladovania plynu tým, že zaplatili vysokú cenu za dovoz LNG (skvapalneného zemného plynu), pričom začiatkom októbra si zásobníky naplnili približne na 90 %, tieto zásoby predstavujú len zlomok ich zimnej spotreby, a to až do takej miery, že prevažná väčšina krajín EÚ sa zaviazala ušetriť 15 % svojej spotreby plynu, pričom toto úsilie z veľkej časti znášajú podniky, keďže európska legislatíva chráni jednotlivcov,“ podotýka. Či už bude mať zníženie spotreby energie formu „dobrovoľného“ zníženia, teda pozastavenie činností, ktoré sa stali nerentabilnými kvôli nákladom na energiu, alebo núteného prídeltu nariadeného vládami, pokles spotreby energie bude mať za následok zníženie výroby a pokles HDP, ktorého rozsah bude do veľkej miery závisieť od intenzity zimy.

Zvýšené riziká pre Európu

Aj preto sa zhoršenie rizík v najnovšom Coface Barometri týka najmä európskych ekonomík. Po 16 zníženiach ratingov v predchádzajúcom štvrtroku spoločnosť znížila ratingy ďalších šiestich krajín vrátane troch zo štyroch krajín, v ktorých sa riziko stále považovalo za veľmi nízke. Ratingy Dánska, Švajčiarska a Luxemburska sa znižujú z úrovne A1 na A2. Vzhľadom na rozsah nadchádzajúceho šoku zostáva v pozícii s najlepším hodnotením rizika len Nórsko, ktoré je producentom plynu.

Hoci rozsah potrebných úspor energie bude do veľkej miery závisieť od počasia, energetická kríza pravdepodobne zostane na programe dňa, keďže európske ekonomiky čelia výzve doplniť svoje skladovacie kapacity pred zimou 2023 - 2024. „Keďže na rozdiel od jari minulého roka sa očakáva, že toky ruského plynu zostanú veľmi nízke, európske krajiny budú pravdepodobne nútené opäť nakupovať značné množstvá skvapalneného zemného plynu za vysoké ceny, čím sa prehĺbia tlaky na ceny plynu. Aj preto vzhľadom na perspektívu pretrvávajúcich vysokých cien energií na globálnej úrovni sa takmer polovica zo 49 znížení hodnotenia sektorových rizík v tomto štvrtroku opäť týka energeticky náročných odvetví, ako sú chemický, papierenský a kovospracujúci priemysel,“ podotýka Ján Čarný. Na rozdiel od predchádzajúceho štvrtroka, keď sa väčšina týchto sektorových znížení týkala Európy, však Coface tentoraz znížila hodnotenie týchto odvetví aj v ázijských ekonomikách a v Južnej Afrike.

Centrálne banky v boji s infláciou

Na vysokú infláciu reagujú hlavné centrálné banky agresívnou politikou sprísňovania a väčšina z nich sa vrátila k úrovni kľúčových úrokových sadzieb nevidanej v poslednom desaťročí. Napríklad Fed v lete tohto roka zvýšil svoju kľúčovú sadzbu trikrát po sebe o 75 bázických bodov. „Táto agresivita vedie k sprísňovaniu menovej politiky v iných krajinách, najmä v rozvíjajúcich sa, s cieľom zastaviť znehodnocovanie ich mien voči doláru,“ podotýka Ján Čarný. Takéto sprísňovanie podmienok, ak by pokračovalo súčasným tempom, by však ohrozilo globálny rast a finančnú stabilitu.

Na druhej strane, tri centrálné banky rozvíjajúcich sa krajín: Ruska, Turecka a Číny pokračujú v uplatňovaní protismernej menovej politiky. Čínske menové orgány znížili niektoré referenčné úrokové sadzby s cieľom podporiť aktivitu v reakcii na potvrdenie prudkého spomalenia ekonomiky. Tú naďalej ovplyvňuje stratégia nulového Covid-19,

veľké sucho v lete tohto roka a kríza v sektore nehnuteľností. Najmä ťažkosti sektora nehnuteľností, ktorý podľa odhadov tvorí 30 % HDP, prispievajú k tomu, že rast Číny v rokoch 2022 (3,2 %) a 2023 (4,0 %) výrazne zaostane za štandardmi posledných desaťročí, čo prispeje k celkovému prudkému spomaleniu.

Rozsiahle sprísňovanie menovej politiky jednoznačne zhoršuje vyhliadky globálneho stavebného sektora. Ceny priemyselných kovov a dreva v posledných mesiacoch neustále klesajú a od začiatku roka sa znížili o 20 %, resp. 60 %, čo vedie Coface k zníženiu ratingu týchto sektorov vo viacerých geografických oblastiach.

Výbušný koktejl pre verejné financie

Hoci sú centrálné banky odhodlané bojovať proti inflácii „za každú cenu“, mnohé z nich čelia konfliktu cieľov s fiškálnou politikou svojej krajiny či regiónu. Vlády jednotlivých štátov, bojujúce proti poklesu aktivity firiem, skutočne znásobili opatrenia na podporu kúpnej sily domácností a peňažných tokov spoločností. Výsledkom však podľa Coface bude potenciálne výbušný koktail pre verejné financie: rastúci deficit verejných financií a prudko rastúce náklady na financovanie.

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

P R E S S R E L E A S E

Coface: for trade – Stavíme obchod spoločne

70 rokov skúseností a precízne vybudovaná sieť urobili spoločnosť Coface ikonou v oblasti úverového poistenia, riadenia rizík a globálnej ekonomiky. S ambíciou stať sa najúspešnejším globálnym obchodným poisťovacím partnerom v priemysle, odborníci spoločnosti Coface pracujú v rytme svetového hospodárstva a podporujú 50 000 klientov pri budovaní úspešných, rastúcich a dynamických podnikov. Služby a riešenia skupiny chránia a pomáhajú spoločnostiam prijímať kreditné rozhodnutia s cieľom zlepšiť ich schopnosť predávať na domácom aj exportnom trhu. V roku 2017 spoločnosť Coface zamestnávala ~4 100 ľudí v 100 krajinách a zaznamenala obrat vo výške 1,4 miliardy EUR.

www.coface.com

COFACE SA. je kótovaná na Euronext Paris – Compartment A
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

